

Kuntien yhteinen e-kirjasto

235/00.04.00/2023

SITLA 30.05.2023 § 60

Valmistelija Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, p. 050 596 5155,
jarmo.pynnonen@forssa.fi

Suomen kuntien yhteinen e-kirjasto avataan vuoden 2024 alussa. E-kirjastohankkeessa rakennetaan kuntien yhteinen e-kirjasto, joka tarjoaa e-aineistoja jokaiselle suomalaiselle asuinpaikasta riippumatta ja sitä on helppo käyttää. Kuntien yhteistä e-kirjastoa valmistelee e-kirjastohanke, jota koordinoi Helsingin kaupunginkirjasto ja jonka rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö. Hanke kestää vuoden 2023 loppuun asti. Jatkossa e-kirjaston kustannuksista vastaavat kunnat.

Yhteisen e-kirjaston käyttö edellyttää sitä, että oma asuinkunta on liittynyt mukaan e-kirjastoon. Yhteisen e-kirjaston myötä nykyisin alueellisesti tai paikallisesti hoidettavat e-kirjastopalvelut keskitetään valtakunnallisella tasolla hoidettaviksi.

Kuntien yhteinen e-kirjasto on yhden luukun e-kirjasto. Se tarkoittaa, että yhden verkkosivun tai mobiiliapplikaation kautta on käytettävissä monipuolinen e-kirjastokokoelma helposti ja vaivattomasti mistä päin Suomea tahansa. Uusi e-kirjasto antaa Suomen kirjastojen asiakkaille nykyistä tasa-arvoisemman ja helppokäyttöisemmän pääsyn kirjastojen digitaalisiin sisältöihin.

Alkuvaiheessa kokoelma sisältää e-kirjoja, äänikirjoja ja aikakauslehtien digitaalisia näköisversioita pääasiassa suomeksi ja ruotsiksi. Yhteisessä e-kirjastossa nykyisin hajallaan eri palveluissa oleva aineisto kootaan yhdelle alustalle, jolloin käyttäjäkokemus paranee.

Tällä hetkellä Louna-kirjastoissa käytettävissä olevat e-aineistot:

- Ellibs, verrattain suppea valikoima e-kirjoja ja e-äänikirjoja
- PressReader, laaja valikoima ulkomaisia sanoma- ja aikakauslehtiä
- Naxos musiikkipalvelu, laaja valikoima etenkin klassista musiikkia
- ePress, laaja valikoima kotimaisia sanomalehtiä, jotka luettavissa vain kirjastoissa
- Rockway, e-soitonoppaita tarjoava palvelu.

Lisäksi on osallistuttu digitaalisten videopalvelujen kilpailutukseen, mutta kilpailutuksen tuloksesta on valitettu markkinaoikeuteen, joten asia on kesken. Käytössä ei ole e-aikakauslehtiä niiden kalleuden vuoksi.

Kuntien yleiset kirjastot käyttävät tällä hetkellä keskimäärin 0,80 euroa asukasta kohden e-aineistokuluihin vuosittain. Yhteisen e-kirjaston aloittaessa toimintansa vuoden 2024 alussa sen

kustannukset tulevat olemaan noin 0,70 €/asukas. Forssan kaupunginkirjaston e-aineistokulut vuonna 2022 olivat 0,77 €/asukas. E-aineistokuluihin tulee kuitenkin varata hieman enemmän, koska osa e-aineistoista pitää vielä toistaiseksi hankkia Louna-kirjastojen yhteistyönä: e-sanomalehdet sekä musiikin ja elokuvien suoratoistopalvelut eivät alkuvaiheessa sisälly yhteiseen e-kirjastoon. Tämä kasvattaa e-aineistokustannuksia siirtymävaiheessa on noin 10 500 € vuodessa.

Kunta liittyy e-kirjastoon tekemällä sopimuksen e-kirjaston taustaorganisaation kanssa. Liittymissopimukset liitteineen lähetetään kaikkiin kuntiin alkusyksystä 2023. Liittymissopimus sisältää tiedon siitä, miten e-kirjastoon liitytään, miten siitä voi erota sekä tarkat tiedot kustannuksista.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta päättää liittyä kuntien yhteiseen e-kirjastoon ja valtuuttaa kirjastotoimen johtajan allekirjoittamaan sopimuksen.
Päätös	Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.